

Sygn. akt II KK 186/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 sierpnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący)
SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)
SSN Andrzej Stępka

Protokolant Ewa Oziębła

w sprawie **P. W.**

skazanego z art. 178a § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 22 sierpnia 2013 r., w trybie art. 535 § 5 kpk

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego - na korzyść skazanego,
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w S.

z dnia 20 lipca 2012 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w S. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym z dnia 20 lipca 2012 roku, Sąd Rejonowy w S. uznał P. W. za winnego popełnienia czynu z art. 178a § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 180 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł; na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec

oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat; na podstawie art. 49 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 200 zł; na podstawie art. 50 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości; na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet kary grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w okresie od 31 maja 2012 roku do 1 czerwca 2012 roku; na podstawie art. 63 § 2 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 19 czerwca 2012 roku; zwolnił oskarżonego od opłaty, natomiast obciążył go pozostałymi kosztami sądowymi w sprawie.

Wyrok powyższy nie został zaskarżony sprzeciwem przez żadną ze stron postępowania i stał się prawomocny w dniu 1 sierpnia 2012 roku.

Kasację od powyższego wyroku, na korzyść P. W., wniósł Prokurator Generalny. Podniósł w niej dwa zarzuty rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia prawa procesowego tj.:

- art. 501 pkt 1 k.p.k., polegającego na wydaniu na posiedzeniu wyroku nakazowego w stosunku do oskarżonego, który był w tej sprawie pozbawiony wolności, co obligowało sąd do rozpoznania sprawy na zasadach ogólnych na rozprawie;
- art. 502 § 1 k.p.k., polegającego na wymierzeniu oskarżonemu wyrokiem nakazowym kary grzywny w wysokości 180 stawek dziennych po 10 zł każda stawka, a zatem powyżej górnej granicy zakreślonej tym przepisem.

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w S.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna w rozumieniu art. 535 § 5 k.p.k. i podlega uwzględnieniu.

Procedując w przedmiotowej sprawie i wymierzając skazanemu karę grzywny w wymiarze 180 stawek dziennych Sąd Rejonowy w S. dopuścił się rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia art. 502 § 1 k.p.k. Zgodnie bowiem z treścią tego przepisu w postępowaniu nakazowym można

orzec między innymi karę grzywny w wysokości do 100 stawek dziennych. Niezastosowanie się do tej granicy określonej w ustawie procesowej dla tego szczególnego postępowania, jakim jest tryb nakazowy i skazanie oskarżonego na karę grzywny, której rozmiar opiewa na liczbę stawek wyższą niż wskazana w art. 502 § 1 k.p.k., stanowi rażące naruszenie powołanego art. 502 § 1 k.p.k. (wyrok SN z dnia 11 stycznia 2012 r., II KK 332/11, Lex nr 1108473).

Stwierdzenie tego uchybienia musi skutkować uchyleniem orzeczenia Sądu Rejonowego i przekazaniem sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, a także właściwie zwalnia od konieczności odnoszenia się do kolejnego zarzutu kasacji Prokuratora Generalnego tj. naruszenia art. 501 pkt 1 k.p.k. W tym zakresie wskazać jednak należy, iż zgodnie z powołanym art. 501 pkt 1 k.p.k. wydanie wyroku nakazowego nie jest dopuszczalne w stosunku do osoby pozbawionej wolności w tej lub innej sprawie. Z utrwalonej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego wynika, że nie ma znaczenia – dla określenia zakresu owego ustanowionego w art. 501 pkt 1 k.p.k. zakazu – podstawa prawna danego pozbawienia wolności, a istotny i wystarczający dla zastosowania tej normy jest sam fakt, że dana osoba jest (była) pozbawiona wolności w tej lub innej sprawie. Określony w art. 501 pkt 1 k.p.k. zakaz wydania wyroku nakazowego nie ogranicza się do osoby pozbawionej wolności (w tej lub innej sprawie) w czasie wyrokowania. Ma on zastosowanie również do osoby, która w tym czasie nie jest pozbawiona wolności, lecz była jej pozbawiona wcześniej, w toku prowadzonego w sprawie postępowania (wyrok SN z dnia 12 lipca 2007 r., IV KK 142/07, Lex nr 296712; postanowienie SN z dnia 20 lipca 2005 r., I KZP 19/05, OSNKW 2005, z. 9, poz. 75; wyrok SN z dnia 13 grudnia 2010 r., IV KK 294/10, Lex nr 683113).

Niemniej jednak, dla ścisłości należy podkreślić, że w piśmiennictwie wyrażane są w tym względzie poglądy przeciwne, które odnoszą pozbawienie wolności, o którym mowa w art. 501 pkt 1 k.p.k., do pozbawienia wolności w chwili wyrokowania w postępowaniu nakazowym. Ustanie pozbawienia wolności zanim jeszcze została wyznaczona rozprawa główna, zgodnie z tym stanowiskiem, otwiera możliwość skierowania sprawy na posiedzenie i wydania wyroku nakazowego (zob. J. Grajewski, S. Steinborn, Komentarz do art. 501 Kodeksu postępowania karnego, teza 3, Lex/el. 2013; P. Hofmański, S. Zabłocki, Wydanie

wyroku nakazowego (art. 500 k.p.k.), w: Elementy metodyki pracy sędziego w sprawach karnych, Zakamycze 2006, teza 4; D. Drajewicz, Glosa do wyroku SN z dnia 13 grudnia 2010 r., IV KK 294/10, LEX/el. 2011).

O konieczności uwzględnienia skargi kasacyjnej i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu w S. do ponownego rozpoznania przesądziło jednak przede wszystkim rażąco naruszenie art. 502 § 1 k.p.k. poprzez niezastosowanie się do ograniczenia wskazanego w tym przepisie co do wysokości grzywny w postępowaniu nakazowym.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.